

СВІТОВА ЕКОНОМІКА ТА МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

УДК 338.242.4
JEL Classification: H1; R49

АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ДІЯЛЬНОСТІ РЕГУЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ РИНКУ ПРОДАЖУ ЛЕГКОВИХ АВТОМОБІЛІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

©2023 ДАНИЛЕНКО Є. С.

УДК 338.242.4
JEL Classification: H1; R49

Даниленко Є. С.

Аналіз особливостей діяльності регулюючих органів ринку продажу легкових автомобілів в Україні та світі

У статті проаналізовано регулюючі органи ринку продажу легкових автомобілів в Україні та деяких країн світу. Досліджено роль і функції органів, які регулюють ринок продажу легкових автомобілів у різних країнах. Стаття містить перелік органів державного регулювання ринку легкових автомобілів в Україні та деяких інших країнах, таких як Німеччина, Франція, Словаччина, Польща, Велика Британія, Нідерланди, Австрія, Іспанія, Естонія, Китай, Японія, Індія, США, Канада та інші. У статті розглянуто приклади країн, де регулюючі органи відіграють важливу роль у забезпеченні безпеки на дорогах та захисті прав споживачів, а також країн, де такі органи відіграють менш значущу роль. Визначено основні завдання регулюючих органів України та деяких інших країн, які відповідають за забезпечення вільної та конкурентоспроможної торгівлі автомобілями. Окреслено важливість регулюючих органів у забезпеченні безпеки та якості автомобілів, а також захисту прав споживачів. Встановлено, що основними причинами втручання держави в ринок продажу легкових автомобілів є регулювання цін, контроль якості, підтримка вітчизняного виробника, зменшення впливу на довкілля та захист прав споживачів. Висвітлено також проблеми та недоліки діяльності регулюючих органів та надано рекомендації щодо поліпшення їх роботи. Наведено проблеми в регулюванні ринку продажу легкових автомобілів в Україні. Зокрема, це стосується недостатньої ефективності контролю, корупції, недостатньої кваліфікації працівників тощо. Надано уявлення про те, як різні країни регулюють ринок продажу легкових автомобілів, що допомагає зрозуміти, які заходи можуть бути корисними для покращення регулювання цього ринку в Україні.

Ключові слова: державне регулювання ринку легкових автомобілів, органи державної влади, ринок легкових автомобілів, легкові автомобілі, державне регулювання.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-2-4-15>

Табл.: 1. **Бібл.:** 84.

Даниленко Євген Сергійович – кандидат економічних наук, докторант кафедри економіки і підприємництва, Харківський національний автомобільно-дорожній університет (вул. Ярослава Мудрого, 25, Харків, 61002, Україна)

E-mail: ye.s.danilenko@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8787-1105>

UDC 338.242.4
JEL Classification: H1; R49

Danilenko Y. S. Analyzing the Features of the Activities of the Regulatory Authorities of the Market for Sales of Passenger Cars in Ukraine and the World

The article analyzes the regulatory bodies of the market for sales of passenger cars in Ukraine and some countries of the world. The role and functions of the authorities regulating the market for sales of passenger cars in different countries are examined. The article contains a list of bodies of the State regulation of the market for sales of passenger cars in Ukraine and some other countries, such as Germany, France, Slovakia, Poland, Great Britain, the Netherlands, Austria, Spain, Estonia, China, Japan, India, the USA, Canada, and others. This article examines examples of countries where regulatory bodies play an important role in ensuring road safety and consumer protection, as well as countries where such authorities play a less significant role. The main tasks of the regulatory authorities of Ukraine and some other countries responsible for ensuring free and competitive trade in cars are determined. The importance of regulatory authorities in ensuring the safety and quality of cars, as well as consumer protection, is outlined. It is determined that the main reasons for the State intervention in the market for sales of passenger cars are price regulation, quality control, support for domestic producers, reduction of environmental impact, and consumer protection. The problems and shortcomings of the activities of regulatory bodies are highlighted and recommendations for improving their work are provided. Problems in regulating the market for sales of passenger cars in Ukraine are presented. In particular, this concerns insufficient effectiveness of control, corruption issues, insufficient qualifications of employees, etc. An idea of how different countries regulate the market for sales of passenger cars is provided, which helps to understand what measures can be useful for improving the regulation of this market in Ukraine.

Keywords: the State regulation of the passenger car market, public authorities, passenger car market, passenger cars, the State regulation.

Tabl.: 1. **Bibl.:** 84.

Danilenko Yevhen S. – Candidate of Sciences (Economics), Candidate on Doctor Degree of the Department of Economics and Entrepreneurship, Kharkiv National Automobile and Highway University (25 Yaroslava Mudroho Str., Kharkiv, 61002, Ukraine)

E-mail: ye.s.danilenko@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8787-1105>

Вступ. Регулюючі органи ринку продажу легкових автомобілів відіграють важливу роль у забезпеченні ефективного та безпечного функціонування ринку. Основні завдання таких органів полягають у забезпеченні високого рівня якості та безпеки автомобілів, захисті прав споживачів, регулюванні цін на автомобілі, контролі за дотриманням правил технічного обслуговування та експлуатації транспортних засобів, а також зниженні впливу автомобільного транспорту на довкілля.

Окрім того, регулюючі органи можуть розробляти та впроваджувати стимулюючі програми та заходи, які сприяють розвитку та популяризації екологічно чистих технологій та автомобілів, таких як електромобілі або автомобілі на водній енергії.

Крім цього, регулюючі органи ринку продажу легкових автомобілів допомагають підтримувати здорову конкуренцію серед виробників та продавців. Вони встановлюють правила та норми поведінки на ринку, що забезпечують рівні умови для всіх учасників ринку, запобігають зловживанням підприємницької позиції та зниженню конкуренції. Це дозволяє сприяти розвитку інновацій та зниженню цін на автомобілі для споживачів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі питання державного регулювання розвитку ринку легкових автомобілів розкрили такі науковці, як: Шевченко І. Ю. [1–3], Дмитрів І. А. [2], Семирак О. С. [4], Краузе О. І. [5] та інші. Так, Шевченко І. Ю. та Дмитрів І. А. [2] досліджували особливості державного регулювання розвитку автомобілебудування в провідних країнах-виробниках автомобілів – Китаї, Японії, Індії, Південній Кореї та інших, а також механізм державного регулювання розвитку автомобілебудування та ринку продажу автомобілів в Україні за його основними елементами – ієрархічна система органів державної влади та їх повноваження, методи та нормативно-правова база [1; 3]. Семирак О. С. [4] займався розробленням методико-практичних рекомендацій щодо вдосконалення, планування та регулювання розвитку автомобілебудування в Україні. Краузе О. І. [5] вивчала вплив державного регулювання на створення сприятливого інвестиційного клімату в країні, умов стратегічного партнерства й зростання конкурентоспроможності автовиробників.

Невирішені складові загальної проблеми. Проте в науковому полі бракує досліджень щодо аналізу особливостей діяльності регулюючих органів ринку продажу легкових автомобілів в Україні та деяких країн світу. Такий аналіз може допомогти зрозуміти, як економіки різних країн діють для підтримки цього сегмента ринку, та які можливості є для поліпшення регулювання цього ринку в майбутньому. Крім цього, аналіз особливостей діяльності регулюючих органів ринку продажу легкових автомобілів дозволить визначити перелік установ, які займаються регулюванням ринку продажу легкових автомобілів, такі як міністерства транспорту, національні органи стандартизації та сертифікації, комісії з питань захисту споживачів тощо. Аналіз роботи цих установ дозволить зрозуміти, які механізми регулювання дійсно працюють на користь споживачів та ринку загалом.

Метою статті є проведення аналізу особливостей діяльності регулюючих органів ринку продажу легкових автомобілів в Україні та деяких країн світу.

У ході виконання досліджень були використані такі методи: загальнонаукові, метод структурного аналізу, кабінетних досліджень.

Виклад основного матеріалу й отриманих наукових результатів. У кожній країні регулюючі органи ринку продажу легкових автомобілів можуть мати свої особливості та функції, проте загальна мета полягає у забезпеченні безпеки на дорозі, захисті прав споживачів та створенні умов для сталого розвитку ринку продажу легкових автомобілів.

У табл. 1 розглянемо регулюючі органи ринку продажу легкових автомобілів в Україні та деяких країнах світу.

Регулюючі органи ринку продажу легкових автомобілів в Європейському Союзі включають Європейську комісію (European Commission) [6], Європейське агентство з автомобільних доріг (European Union Road Federation) [7], Європейський автомобільний союз (European Automobile Manufacturers' Association) [8], Європейська рада виробників автомобілів (European Council for Motor Trades and Repairs) [9] та Європейське агентство з безпеки дорожнього руху (European Union Agency for Road Safety) [10].

Ці органи регулюють різні аспекти ринку продажу легкових автомобілів, такі як стандарти безпеки, викиди в атмосферне повітря, права споживачів, збір та обробка статистичної інформації, технічні вимоги до автомобілів та інші питання, пов'язані з регулюванням ринку продажу легкових автомобілів у Європейському Союзі.

Як видно з табл. 1, національні ринки продажу легкових автомобілів країн – членів Європейського Союзу регулюються не тільки законодавством Європейського Союзу, а й внутрішніми органами. Наприклад, у Німеччині ринок продажу легкових автомобілів регулюється Федеральним відомством з питань автомобільного транспорту (Federal Motor Transport Authority, KBA) [11], яке має на меті забезпечити безпеку на дорогах та захист споживачів. КВА відповідає за реєстрацію транспортних засобів, встановлення стандартів безпеки та екологічних норм, а також за контроль за дотриманням законодавства в галузі автомобільного транспорту.

Крім того, в Німеччині є також Федеральна асоціація автомобільної промисловості (Verband der Automobilindustrie, VDA) [12], який є головним представником автомобільної промисловості країни. VDA працює з урядом, споживачами та іншими сторонами з метою розвитку автомобільної галузі в Німеччині та захисту інтересів її членів.

У Франції ринок продажу легкових автомобілів регулюється Федерацією автомобільних дилерів Франції (Fédération Française de la Distribution Automobile, FFDA) [13], яка є головним представником дилерської галузі в Франції та виступає в інтересах своїх членів у відносинах з урядом, автомобільними виробниками та іншими сторонами. Організація надає своїм членам консультаційні та інформаційні послуги, а також забезпечує відповідну підготовку та навчання.

Крім того, ринок продажу легкових автомобілів в Франції також регулюється Міністерством економіки та фінансів (Ministère de l'Économie et des Finances) [14] та його підрозділами, які відповідають за регулювання відносин між продавцями та споживачами, захист прав споживачів

Таблиця 1

**Регулюючі органи ринку продажу легкових автомобілів
в Україні та деяких країн світу**

Країна	Регулюючі органи ринку продажу легкових автомобілів
Німеччина	Федеральне відомство з питань автомобільного транспорту, Федеральна асоціація автомобільної промисловості
Франція	Федерація автомобільних дилерів Франції, Міністерство економіки та фінансів, Національне агентство з екологічного та енергетичного управління
Словаччина	Міністерство економіки, Національний регуляторний орган, Асоціація автомобільних дилерів та сервісних станцій
Польща	Міністерство інфраструктури, Урядова Агенція Шляхів та Автотранспорту, Державна інспекція транспорту
Велика Британія	Управління дорожнього руху та транспортних засобів, Управління транспортними послугами, Департамент з транспорту Великої Британії
Швейцарія	Федеральне управління з дорожнього руху, Федеральна комісія з конкуренції
Нідерланди	Міністерство інфраструктури та водного господарства, Національна служба дорожнього руху та Національна асоціація автодилерів
Австрія	Федеральне Міністерство транспорту, інновацій та технологій (BMVIT), Австрійська агенція з екологічного та кліматичного захисту, Федеральна асоціація автомобілевласників, Асоціація автомобільних імпортерів
Іспанія	Міністерство промисловості, торгівлі та туризму, Національна агенція з автотранспорту, Асоціація іспанських виробників автомобілів
Естонія	Міністерство економіки та комунікацій, Організація технічного нагляду за транспортними засобами
Україна	Державна служба з питань безпеки дорожнього руху України, Міністерство інфраструктури України, Міністерство фінансів України
Китай	Міністерство промисловості та інформаційних технологій КНР, Китайська асоціація автомобільних виробників, Національна комісія з розвитку та реформ та Міністерством транспорту КНР
Японія	Міністерство землі, інфраструктури, транспорту та туризму, Асоціація автомобільних виробників Японії, Агентство з охорони навколишнього середовища, Федерація автомобільних дилерів Японії
Індія	Міністерство транспорту та шосе, Національне агентство з автомобільних доріг, Міністерство важкої промисловості та громадських підприємств, Асоціація автомобільних виробників, Асоціація автомобільних дилерів
Південна Корея	Міністерство землі, інфраструктури та транспорту, Корейське агентство з технічної безпеки та стандартів, Асоціація автомобільних виробників Південної Кореї
Туреччина	Міністерство промисловості та технологій, Турецька асоціація виробників автомобілів, Турецька асоціація дилерів автомобілів
США	Національне управління з безпеки дорожнього руху, Федеральна комісія з торгівлі, Департамент автомобільного транспорту
Канада	Міністерство транспорту Канади, Асоціація автомобільних дилерів Канади, Асоціація виробників автомобілів Канади, Асоціація імпортерів автомобілів, Асоціація канадських виробників автозапчастин, Асоціація мотоциклістів Канади, Асоціація канадських виробників автобусів
Сінгапур	Авторитет земельного транспорту та інфраструктури, Асоціація дилерів автомобілів Сінгапуру, Асоціація автомобільних імпортерів та виробників Сінгапуру, Асоціація мотоциклетних дилерів Сінгапуру
Казахстан	Комітет з господарської конкуренції Міністерства економіки та фінансів Республіки Казахстан, Міністерство внутрішніх справ, Комітет з технічного регулювання та метрології Міністерства промисловості та інфраструктури Республіки Казахстан
Об'єднані Арабські Емірати	Міністерство економіки, Міністерство інфраструктури розвитку, Міністерство здоров'я та профілактики, Національне управління безпеки дорожнього руху, Міністерство клімату змін та довкілля

Джерело: складено автором на підставі [6–84]

та захист конкуренції на ринку автомобілів. Також на ринку діє Національне агентство з екологічного та енергетичного управління (Agence de l'environnement et de la maîtrise de l'énergie, ADEME) [15], яке відповідає за розвиток та виконання політики у галузі захисту навколишнього середовища та енергоефективності, в тому числі за поширення та підтримку екологічних технологій та інновацій у сфері автомобільного транспорту.

У Словаччині ринок продажу легкових автомобілів регулюється Міністерством економіки (Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky) [16]. Воно контролює та регулює відносини між дилерами, виробниками та іншими учасниками ринку, зокрема, щодо запровадження нових технологій, створення нових автомобільних моделей та інших інновацій.

Крім того, ринок автомобілів у Словаччині регулюється Національним регуляторним органом (Regulačný úrad pre sieťové odvetvia) [17], який відповідає за забезпечення рівних умов доступу до ринку, захист прав споживачів та захист конкуренції на ринку автомобілів. Регулятор також відповідає за контроль за дотриманням правил з питань безпеки на дорогах, захисту довкілля та економії палива.

Крім цього, на ринку автомобілів в Словаччині діє Асоціація автомобільних дилерів та сервісних станцій (Asociácia obchodných partnerov automobilov a servisných organizácií) [18], яка представляє інтереси дилерів та сервісних станцій на ринку та надає їм необхідну підтримку та консультації.

У Польщі ринок продажу легкових автомобілів регулюється кількома органами. Найважливішим з них є Міністерство інфраструктури [19], яке займається розвитком і реалізацією політики транспортного сектору, у тому числі автомобільної промисловості. Міністерство встановлює норми технічної безпеки та екологічних стандартів, контролює якість палива та технічного обслуговування автомобілів.

Також на ринок продажу легкових автомобілів у Польщі впливає Урядова агенція шляхів та автотранспорту (Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, GDDKiA) [20], яка відповідає за розвиток та утримання автомобільних доріг та мостів у країні. Агенція розробляє стратегію розвитку дорожньої інфраструктури, у тому числі планує будівництво нових доріг, реконструкцію та ремонт існуючих.

Крім того, на ринок продажу легкових автомобілів в Польщі впливає Державна інспекція транспорту (Inspekcja Transportu Drogowego, ITD) [21], яка контролює дотримання водіями та власниками автомобілів правил дорожнього руху, стану транспортних засобів та їхню безпеку. ITD проводить перевірки технічного стану автомобілів та вимагає від власників їхнього відповідного обслуговування.

У Великій Британії ринок продажу легкових автомобілів регулюється кількома органами, включаючи Управління дорожнього руху та транспортних засобів (Driver and Vehicle Licensing Agency, DVLA) [22], яке відповідає за реєстрацію транспортних засобів і видачу ліцензій на водіння; Управління транспортними послугами (Transport Services and Traffic, TST) [23], яке відповідає за безпеку на дорогах та регулювання транспортного руху; Департамент з тран-

спорту Великої Британії (Department for Transport) [24], який відповідає за встановлення стандартів безпеки, екології та якості автомобілів, а також за встановлення правил експлуатації та реєстрації транспортних засобів.

Крім того, Велика Британія має свої власні асоціації та об'єднання автомобільних дилерів та виробників, такі як British Vehicle Rental and Leasing Association (BVRLA) [25], National Franchised Dealers Association (NFDA) [26] та Society of Motor Manufacturers and Traders (SMMT) [27]. BVRLA відповідає за регулювання ринку лізингу автомобілів, NFDA – за захист інтересів дилерів та підтримку їхньої діяльності, а SMMT – за захист інтересів автомобільних виробників та підтримку розвитку галузі в цілому.

Регулюючими органами ринку продажу легкових автомобілів в Швейцарії є Федеральне управління з дорожнього руху (ASTRA) [28] та Федеральна комісія з конкуренції (COMCO) [29].

ASTRA відповідає за встановлення правил безпеки на дорогах та технічного регулювання автомобільної промисловості, включаючи стандарти викидів вихлопних газів та екологічні вимоги до автомобілів.

COMCO відповідає за захист конкуренції на ринку та регулювання питань щодо зловживання домінуючим становищем на ринку продажу автомобілів.

Додатково, у Швейцарії існують різні автомобільні асоціації та групи, такі як Швейцарська асоціація автомобілебудівників та імпортерів автомобілів (Auto-Schweiz) [30], які працюють на користь інтересів автомобільної промисловості в країні.

Регулюючими органами ринку продажу легкових автомобілів в Нідерландах є Міністерство інфраструктури та водного господарства [31], Національна служба дорожнього руху (RDW) [32] та Національна асоціація автодилерів (BOVAG) [33].

Міністерство інфраструктури та водного господарства встановлює правила технічного регулювання автомобільної промисловості та забезпечує безпеку на дорогах.

RDW відповідає за реєстрацію автомобілів, надання технічних документів та видачу номерних знаків. Крім того, RDW забезпечує дотримання технічних стандартів та вимог до безпеки автомобілів.

BOVAG є найбільшою національною асоціацією автодилерів та забезпечує захист прав споживачів на ринку продажу автомобілів. BOVAG також надає сертифікацію та підтримує професійний розвиток дилерів та сервісних центрів.

Поміж іншими органами можна відзначити також Національний орган з питань консументських справ (Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit) [34], який контролює дотримання правил безпеки та захисту прав споживачів на ринку продажу автомобілів.

Регулюючими органами ринку продажу легкових автомобілів в Австрії є Федеральне Міністерство транспорту, інновацій та технологій (BMVIT) [35], Австрійська агенція з екологічного та кліматичного захисту (UMWELTBUNDESAMT) та Федеральна асоціація автомобілевласників (ÖAMTC) [36].

BMVIT відповідає за розробку і встановлення національних правил і стандартів безпеки на дорогах та техніч-

ного регулювання автомобільної промисловості. BMVIT також відповідає за реєстрацію автомобілів та надання технічних документів.

UMWELTBUDESAMT контролює дотримання екологічних вимог до автомобілів, таких як викиди вихлопних газів та екологічні стандарти для нових автомобілів.

ÖAMTC є найбільшою національною асоціацією автомобілевласників та забезпечує захист прав споживачів на ринку продажу автомобілів. ÖAMTC надає різноманітні послуги для автомобілістів, такі як технічна допомога, перевірка стану автомобіля та консультації з питань покупки нового автомобіля.

Додатково, у Австрії діє також Асоціація автомобільних імпортерів, яка представляє інтереси автомобільних імпортерів та забезпечує взаємодію між ними та регулюючими органами.

Регулюючими органами ринку продажу легкових автомобілів в Іспанії є Міністерство промисловості, торгівлі та туризму (Ministerio de Industria, Comercio y Turismo) [37], Національна агенція з автотранспорту (Dirección General de Tráfico) [38] та Асоціація іспанських виробників автомобілів (Asociación Española de Fabricantes de Automóviles y Camiones) [39].

Міністерство промисловості, торгівлі та туризму відповідає за розробку та встановлення національних правил та стандартів безпеки на дорогах, технічних вимог до автомобілів та регулювання автомобільної промисловості загалом.

Наявність технічної інспекції (ITV) для легкових автомобілів, яка забезпечує технічний контроль транспортних засобів на відповідність стандартам безпеки, також регулюється цим міністерством.

Національна агенція з автотранспорту відповідає за контроль транспортних засобів та їхніх водіїв на дорогах Іспанії, а також за надання ліцензій на перевезення пасажирів і вантажів. Національна агенція з автотранспорту також відповідає за надання інформації про стан транспортної мережі та дорожніх умов.

Асоціація іспанських виробників автомобілів є представником інтересів автомобільної промисловості в Іспанії. Вона забезпечує зв'язок між виробниками автомобілів та регулюючими органами, а також займається захистом прав споживачів на ринку продажу автомобілів.

Регулюючими органами ринку продажу легкових автомобілів в Естонії є Міністерство економіки та комунікацій (Ministry of Economic Affairs and Communications) [40] та Організація технічного нагляду за транспортними засобами (Technical Surveillance Authority) [41].

Міністерство економіки та комунікацій відповідає за розробку та встановлення національних правил та стандартів безпеки на дорогах, технічних вимог до автомобілів та регулювання автомобільної промисловості загалом. Воно також забезпечує контроль за дотриманням правил технічної безпеки на дорогах та дозвільний процес на ввезення та експлуатацію транспортних засобів.

Організація технічного нагляду за транспортними засобами здійснює технічний контроль транспортних засобів на відповідність стандартам безпеки, технічну справність та екологічні норми. Він відповідає за надання сертифікатів про технічний стан автомобіля та ліцензій на його експлу-

атацію, а також за розробку та встановлення національних стандартів безпеки на дорогах та регулювання автомобільної промисловості.

Для підтримки безпеки на дорогах та захисту прав споживачів, національна організація захисту прав споживачів – Естонський союз споживачів (Estonian Consumer Union) [42] – займається контролем продажу легкових автомобілів та дотриманням правил їх використання.

Україна має кілька органів, які регулюють ринок продажу легкових автомобілів, але головним органом є Державна служба з питань безпечності дорожнього руху України (ДСБДР) [43]. ДСБДР здійснює контроль за дотриманням вимог безпеки дорожнього руху, у тому числі відповідності технічному стану транспортних засобів та їх реєстрації. Вона також займається видачею ліцензій на діяльність з продажу транспортних засобів та їх реєстрацію, встановленням правил реєстрації транспортних засобів та наданням інформації щодо порядку реєстрації.

Окрім цього, на ринку продажу легкових автомобілів в Україні діють інші органи, такі як Міністерство інфраструктури України [44], яке відповідає за розвиток інфраструктури та регулювання діяльності транспортних компаній, та Міністерство фінансів України [45], яке відповідає за оподаткування транспортних засобів та регулювання митних платежів при їх імпорті в Україну.

Ринок продажу легкових автомобілів в Китаї регулюється кількома органами, включаючи: Міністерство промисловості та інформаційних технологій КНР (МІІТ) [46], Китайської асоціації автомобільних виробників (China Association of Automobile Manufacturers, CAAM) [47], Національна комісія з розвитку та реформ (National Development and Reform Commission, NDRC) [48] та Міністерством транспорту КНР (МОТ) [49].

Міністерство промисловості та інформаційних технологій КНР відповідає за регулювання промисловості, включаючи автомобільну галузь. МІІТ займається встановленням стандартів та нормативів безпеки транспорту, контролем якості та сертифікацією автомобілів.

Китайська асоціація автомобільних виробників є офіційною галузевою організацією, яка об'єднує автомобільних виробників та підтримує розвиток автомобільної галузі в Китаї. CAAM веде статистику продажів автомобілів, а також проводить дослідження щодо тенденцій розвитку галузі.

Національна комісія з розвитку та реформ (National Development and Reform Commission, NDRC) відповідає за регулювання ринку та забезпечення сталого економічного розвитку в Китаї. NDRC контролює ринок автомобільних палив та встановлює ціни на паливо в країні.

Міністерство транспорту КНР відповідає за регулювання транспортної інфраструктури, включаючи дороги та автомагістралі. МОТ контролює якість доріг та забезпечує безпеку руху на них.

Ці органи співпрацюють між собою та взаємодіють з автомобільними виробниками та дилерами, щоб забезпечити розвиток та регулювання ринку продажу легкових автомобілів в Китаї.

У Японії ринок продажу легкових автомобілів регулюється Міністерством землі, інфраструктури, транспорту та туризму (MLIT) [50], Асоціацією автомобільних вироб-

ників Японії (Japan Automobile Manufacturers Association, JAMA) [51], Агентством з охорони навколишнього середовища (Environmental Protection Agency, EPA) [52], Федерацією автомобільних дилерів Японії (Japan Automobile Dealers Association, JADA) [53].

Міністерство землі, інфраструктури, транспорту та туризму відповідає за регулювання транспорту та транспортної інфраструктури в Японії. MLIT встановлює стандарти безпеки транспорту та нормативи щодо викидів автомобілів, а також визначає правила дорожнього руху та регулює діяльність автомобільних дилерів.

Асоціація автомобільних виробників Японії об'єднує провідних японських автомобільних виробників. JAMA співпрацює з урядом Японії щодо визначення політики розвитку автомобільної галузі в країні, займається дослідженнями та статистикою щодо ринку продажу автомобілів та підтримує зв'язок між автомобільними виробниками та урядом.

Агентство з охорони навколишнього середовища відповідає за регулювання викидів автомобілів та інших джерел забруднення навколишнього середовища. EPA встановлює стандарти щодо викидів автомобілів та надає сертифікати на автомобілі, які відповідають цим стандартам.

Федерація автомобільних дилерів Японії об'єднує дилерів та продавців автомобілів в Японії. JADA веде статистику продажів автомобілів та співпрацює з урядом та автомобільними виробниками щодо розвитку та підтримки ринку продажу автомобілів в Японії. JADA також виконує роль посередника між дилерами та автомобільними виробниками, а також надає різноманітні послуги дилерам, такі як навчання, консультації та інформаційна підтримка. Крім того, JADA здійснює моніторинг законодавчих змін та регулятивної діяльності щодо автомобільного ринку в Японії, і активно виступає за інтереси дилерської галузі в діалозі з урядом і іншими зацікавленими сторонами.

В Індії ринок продажу легкових автомобілів регулюється Міністерством транспорту та шосе [54]. Воно контролює та регулює відносини між дилерами, виробниками та іншими учасниками ринку, зокрема щодо створення нових автомобільних моделей та інших інновацій.

Крім того, на ринку автомобілів в Індії діє Національне агентство з автомобільних доріг (National Highways Authority of India) [55], яке відповідає за розбудову та утримання автомобільних доріг в країні. Також на ринку діє Міністерство важкої промисловості та громадських підприємств (The Ministry of Heavy Industries and Public Enterprises of India) [56], яке займається розвитком та координацією різних галузей важкої промисловості в Індії, включаючи автомобільну промисловість, розробляє та встановлює стандарти безпеки на дорогах та якості автомобілів.

Також на ринку автомобілів в Індії діє Асоціація автомобільних виробників (Society of Indian Automobile Manufacturers) [57], яка представляє інтереси виробників автомобілів на ринку та надає їм необхідну підтримку та консультації. Крім цього, в Індії діє Асоціація автомобільних дилерів (Federation of Automobile Dealers Associations) [58], яка представляє інтереси дилерів та надає їм підтримку у відносинах з виробниками та іншими учасниками ринку. Це найбільша торгова асоціація автомобільних дилерів

в Індії, що представляє більше 15 000 дилерських підприємств у всіх штатах країни.

У Південній Кореї ринок продажу легкових автомобілів регулюється Міністерством землі, інфраструктури та транспорту (Ministry of Land, Infrastructure and Transport) [59], Корейським агентством з технічної безпеки та стандартів (Korean Agency for Technology and Standards) [60], Асоціацією автомобільних виробників Південної Кореї (Korea Automobile Manufacturers Association) [61].

Міністерством землі, інфраструктури та транспорту відповідає за політику в області транспорту та транспортної інфраструктури, включаючи регулювання ринку продажу автомобілів.

Корейське агентство з технічної безпеки та стандартів відповідає за стандартизацію та сертифікацію автомобілів, а також за здійснення нагляду за їх якістю та безпекою.

Асоціація автомобільних виробників Південної Кореї – це неприбуткова організація, яка об'єднує автомобільних виробників в країні. Вона забезпечує координацію між виробниками, урядом та іншими організаціями з питань розвитку автомобільної промисловості та підтримки ринку продажу автомобілів.

В Туреччині ринок продажу легкових автомобілів регулюється кількома органами, а саме:

- 1) Міністерством промисловості та технологій [62], яке відповідає за регулювання ринку автомобільної промисловості, забезпечення безпеки та якості автомобілів та їх деталей.
- 2) Турецькою асоціацією виробників автомобілів (Otomotiv Sanayii Derneği, OİD) [63] – це неприбуткова організація, яка об'єднує автомобільних виробників в країні. OİD забезпечує координацію між виробниками, урядом та іншими організаціями з питань розвитку автомобільної промисловості та підтримки ринку продажу автомобілів.
- 3) Турецькою асоціацією дилерів автомобілів (Otomotiv Distribütörleri Derneği, ODD) [64] – це організація, яка об'єднує дилерів та продавців автомобілів в країні. ODD забезпечує координацію між дилерами, виробниками, урядом та іншими організаціями з питань розвитку автомобільного ринку та захисту прав споживачів.

У Сполучених Штатах Америки ринок продажу легкових автомобілів регулюється кількома органами залежно від різних аспектів регулювання. Основним органом є Національне управління з безпеки дорожнього руху (National Highway Traffic Safety Administration, NHTSA) [65], яке відповідає за безпеку автомобілів та доріг. Відповідно до цього органу встановлюються вимоги до безпеки та ефективності палива, а також проводяться різні види тестів і досліджень.

Також ринок продажу автомобілів в США регулюється Федеральною комісією з торгівлі (Federal Trade Commission, FTC) [66], яка контролює рекламу та маркетингові практики дилерів та виробників автомобілів, забезпечуючи відповідну інформацію для споживачів.

Крім того, кожний штат має власні органи регулювання, які відповідають за ліцензування дилерів та регулювання продажів автомобілів в межах штату. Наприклад,

у штаті Каліфорнія таким органом є Департамент автомобільного транспорту Каліфорнії (California Department of Motor Vehicles, DMV) [67], який здійснює реєстрацію автомобілів, видає номерні знаки та права водіння, а також встановлює правила та вимоги до ліцензування дилерів.

У Канаді федеральні та провінційні органи мають різні функції у регулюванні ринку продажу легкових автомобілів. Федеральним органом є Міністерство транспорту Канади [68], яке встановлює національні стандарти безпеки для транспортних засобів, включаючи легкові автомобілі. Також федеральний орган відповідає за реєстрацію автомобілів і видачу ліцензій на їх продаж.

На провінційному рівні, кожна провінція має свій орган, який регулює ринок продажу легкових автомобілів. Наприклад, у Онтаріо цим органом є Міністерство транспорту провінції Онтаріо [69], яке забезпечує дотримання законів щодо продажу автомобілів, реєстрації, ліцензування та безпеки на дорогах.

Також у Канаді діють неурядові організації, які представляють інтереси автодилерів, такі як:

- Асоціація автомобільних дилерів Канади (Canadian Automobile Dealers Association, CADA) [70] – найбільша організація автомобільних дилерів, що займається захистом інтересів дилерів і веде переговори з виробниками щодо дилерських умов;
- Асоціація виробників автомобілів Канади (Canadian Vehicle Manufacturers' Association, CVMA) [71] – об'єднує канадських виробників автомобілів та їхніх дочірніх підприємств;
- Асоціація імпортерів автомобілів (Association of International Automobile Manufacturers of Canada, AIAMC) [72] – представляє інтереси імпортерів автомобілів в Канаді;
- Асоціація канадських виробників автозапчастин (Canadian Association of Automotive Parts Manufacturers, CAAPM) [73] – об'єднує виробників автозапчастин та компонентів для автомобілів.

У Сінгапурі ринок продажу легкових автомобілів регулюється Авторитетом земельного транспорту та інфраструктури (Land Transport Authority, LTA) [74]. LTA відповідає за розробку та виконання політики транспорту, включаючи регулювання продажу автомобілів, забезпечення безпеки на дорогах та зниження забруднення повітря. Крім того, LTA встановлює правила та стандарти щодо технічного обслуговування та експлуатації транспортних засобів в Сінгапурі.

Крім цього, у Сінгапурі діє кілька асоціацій та об'єднань автомобільних дилерів та виробників, серед яких:

- Асоціація дилерів автомобілів Сінгапуру (- Vehicle Traders Association, SVTA) [75] – об'єднує дилерів автомобілів та інших транспортних засобів в Сінгапурі. Організація зосереджена на захисті інтересів своїх членів, розвитку бізнесу та підтримці рівноваги між потребами споживачів та продавців;
- Асоціація автомобільних імпортерів та виробників Сінгапуру (Association of Importers and Manufacturers of Automobiles, AIM) [76] – об'єднує

автомобільних виробників та імпортерів в Сінгапурі. Організація сприяє співпраці між виробниками, імпортерами та урядом Сінгапуру, а також допомагає розвивати ринок автомобілів та сприяє підтримці екологічної безпеки.

У Казахстані ринок продажу легкових автомобілів регулюється кількома органами, зокрема: Комітетом з господарської конкуренції Міністерства економіки та фінансів Республіки Казахстан [77], Міністерством внутрішніх справ [78], Комітетом з технічного регулювання та метрології Міністерства промисловості та інфраструктури Республіки Казахстан [79].

Комітет з господарської конкуренції Міністерства економіки та фінансів Республіки Казахстан забезпечує дотримання законодавства про захист конкуренції на ринку продажу автомобілів. Міністерство внутрішніх справ відповідає за видачу реєстраційних документів на транспортні засоби. Комітет з технічного регулювання та метрології Міністерства промисловості та інфраструктури Республіки Казахстан встановлює вимоги до безпеки та якості автомобілів, їхнього обладнання та запчастин.

Також на ринку продажу легкових автомобілів в Казахстані діють різні асоціації та об'єднання автомобільних дилерів та виробників, які здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства країни та узгодженої з державними органами, серед яких можна виділити наступні:

- Асоціація автомобільних виробників та дилерів Казахстану (Association of Kazakhstan Automobile Industry, AKAI) [80] – об'єднує автомобільних виробників, їх підрядних підприємств, автомобільних дилерів, імпортерів та дистриб'юторів автомобілів у Казахстані. Метою є розвиток автомобільної промисловості в Казахстані, підвищення її конкурентоспроможності та підтримка виробників національного рівня, захист інтересів своїх членів від недобросовісної конкуренції та сприяння розвитку автомобільного ринку в Казахстані.

В ОАЕ (Об'єднані Арабські Емірати) регулювання ринку продажу легкових автомобілів здійснюється декількома органами, зокрема:

- Міністерство економіки (Ministry of Economy) [81] – відповідає за регулювання економіки та забезпечення розвитку бізнесу в ОАЕ, у тому числі й автомобільного ринку;
- Міністерство інфраструктури розвитку (Ministry of Infrastructure Development) [82] – відповідає за розвиток транспортної інфраструктури, в тому числі регулювання стану доріг та технічного огляду автомобілів;
- Національне управління безпеки дорожнього руху (National Traffic Safety Administration) [83] – забезпечує безпеку дорожнього руху в ОАЕ, регулює випуск на дороги нових автомобілів та контролює технічний стан транспортних засобів;
- Міністерство клімату змін та довкілля (Ministry of Climate Change and Environment) [84] – забезпечує захист навколишнього середовища в ОАЕ та сприяє розвитку екологічної мобільності, в тому числі й розвитку ринку електромобілів.

У різних країнах існують різні системи регулювання, які можуть бути успішними або невдалими залежно від конкретної ситуації. Загалом, серед недоліків можна виділити: відсутність ефективного контролю за виконанням законодавства; відсутність відповідальності за порушення правил; непрозорість процесу прийняття рішень та здійснення контролю.

Рекомендації щодо поліпшення роботи регулюючих органів включають в себе: забезпечення ефективного контролю за дотриманням законодавства; збільшення прозорості процесу прийняття рішень; забезпечення відповідальності за порушення правил; підвищення кваліфікації працівників регулюючих органів; співпраця з громадськістю та іншими зацікавленими сторонами.

Україна також має свої проблеми в регулюванні ринку продажу легкових автомобілів, такі як корупція, недостатня ефективність контролю, недостатня кваліфікація працівників та інші. Але за останні роки було прийнято кілька законодавчих ініціатив, які спрямовані на поліпшення ситуації на ринку продажу легкових автомобілів, включаючи запровадження системи «Євроблях», яка забороняє ввезення та реєстрацію в Україні б/у автомобілів з високим рівнем викидів, а також розробку законопроекту про ліцензування діяльності автомобільних дилерів та сервісних центрів.

Крім того, уряд України активно сприяє розвитку ринку електромобілів, зокрема шляхом зниження податків на їх імпорт та продаж, а також створення інфраструктури для зарядки. Незважаючи на ці зусилля, проблеми на ринку продажу легкових автомобілів в Україні ще не повністю вирішені. Наприклад, відсутність ефективного контролю за якістю технічного обслуговування та ремонту автомобілів може призвести до безпечності на дорогах та негативно вплинути на довгострокову ефективність автомобілів. Однак, розвиток законодавчої бази та удосконалення інфраструктури можуть сприяти подальшому розвитку ринку автомобілів в Україні.

Висновки і перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. Провівши аналіз особливостей діяльності регулюючих органів ринку продажу легкових автомобілів в Україні та деяких країн світу, можна зробити висновки, що державне регулювання ринку продажу легкових автомобілів є важливою складовою економічної політики багатьох країн світу. Основними причинами втручання держави в ринок продажу легкових автомобілів є регулювання цін – держава може встановлювати мінімальні та максимальні ціни на автомобілі, що допомагає захистити права споживачів від надмірно високих цін та забезпечує економічну стабільність в країні; контроль якості – держава встановлює стандарти безпеки та якості автомобілів, що допомагає захистити права споживачів та забезпечити безпеку на дорогах; підтримка вітчизняного виробника – держава надає пільги та підтримку вітчизняному виробнику автомобілів, що допомагає розвивати внутрішній ринок та зменшувати залежність від імпорту; зменшення впливу на довкілля – держава може встановлювати стандарти екологічної безпеки, які допомагають зменшувати вплив автомобілів на навколишнє середовище; захист прав споживачів – держава встановлює правила продажу автомобілів, що

допомагають захистити права споживачів та забезпечують чесну конкуренцію на ринку.

Відсутність державного регулювання може призвести до різких коливань цін, зменшення конкуренції та нарощування монопольних позицій на ринку. Наприклад, якщо держава не регулює ринок, то компанії можуть встановлювати занадто високі ціни на свої продукти, що може призвести до того, що покупці перестануть купувати автомобілі або шукатимуть альтернативні варіанти.

Зменшення конкуренції також може бути проблемою без державного регулювання. Якщо на ринку немає достатньої кількості гравців, то це може призвести до того, що компанії, які є на ринку, зможуть нарощувати свої монопольні позиції і встановлювати ціни на свої продукти, які не відображають дійсну вартість виробництва.

Також без державного регулювання ринку може збільшуватись ризик продажу небезпечних автомобілів, які не відповідають стандартам безпеки. Державне регулювання може включати в себе вимоги до стандартів безпеки та відповідність екологічним стандартам, що забезпечує безпеку покупців та екологічну стійкість автомобільного ринку.

Отже, державне регулювання ринку продажу легкових автомобілів є дуже важливим інструментом для забезпечення безпеки та ефективності ринку, захисту прав споживачів та забезпечення стійкого економічного розвитку.

У подальших дослідженнях варто проаналізувати заходи державного регулювання ринку продажу легкових автомобілів в різних країнах світу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Шевченко І. Ю. Механізм державного регулювання розвитку автомобілебудування та ринку продажу автомобілів в Україні. *Бізнес Інформ*. 2016. № 8. С. 36–45.
2. Dmytriiev I., Shevchenko I., Kudryavtsev V., Lushnikova O., Zhytnik T. The world experience and a unified model for government regulation of development of the automotive industry. *Public Policy and Administration*. 2019. Vol. 18. Nr. 3. P. 46–58.
3. Шевченко І. Ю. Нормативно-правове підґрунтя забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних автовиробників на національному ринку продажу автомобілів. *Економіка та держава*. 2015. № 8. С. 29–32.
4. Семирак О. С. Планування та регулювання розвитку автомобілебудування в Україні: дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03. Львів, 2016. 183 с.
5. Краузе О. І. Дослідження ринку автомобілебудівної промисловості Китаю. *Галицький економічний вісник. Серія: Економіка та управління підприємствами*. 2018. № 54. С. 71–76.
6. Motor vehicles. *Сайт Європейської комісії Європейського Союзу*. URL: https://ec.europa.eu/growth/sectors/automotive_en
7. About EuroRAP. *Сайт Європейського агентства з автомобільних доріг*. URL: <https://www.eurorap.org>
8. European Automobile Association. *Сайт Європейського автомобільного союзу*. URL: <https://european-automobile-association.com>
9. European Council for Motor Trades and Repairs. *Сайт Європейської ради виробників автомобілів*. URL: <https://www.acea.auto>

10. European Union Agency for Road Safety. *Сайт Європейського агентства з безпеки дорожнього руху*. URL: <https://www.era.europa.eu/Pages/Home.aspx>
11. Federal Motor Transport Authority. *Сайт Федерального відомства з питань автомобільного транспорту*. URL: https://www.kba.de/EN/Home/home_node.html
12. Verband der Automobilindustrie. *Сайт Федеральної асоціації автомобільної промисловості Німеччини*. URL: <https://www.vda.de/de/aktuelles>
13. Fédération Française de la Distribution Automobile. *Сайт Федерації автомобільних дилерів Франції*. URL: <https://www.ffda.fr>
14. Ministère de l'Économie, des Finances et de la Relance. *Сайт Міністерства економіки та фінансів Франції*. URL: <https://www.economie.gouv.fr>
15. Agence de l'environnement et de la maîtrise de l'énergie. *Сайт національного агентства з екологічного та енергетичного управління Франції*. URL: <https://www.ademe.fr>
16. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. *Сайт Міністерства економіки Словацької Республіки*. URL: <https://www.mhsr.sk>
17. Regulačný úrad pre sieťové odvetvia. *Сайт національного регуляторного органу Словацької Республіки*. URL: <http://www.regulatory.sk>
18. Asociácia obchodných partnerov automobilov a servisných organizácií. *Сайт асоціації автомобільних дилерів та сервісних станцій Словацької Республіки*. URL: <https://zapsr.sk>
19. Ministerstwa Infrastruktury. *Сайт Міністерства інфраструктури Польщі*. URL: <https://www.gov.pl/web/infrastruktura>
20. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. *Сайт Урядової агенції шляхів та автотранспорту Польщі*. URL: <https://www.gov.pl/web/gddkia>
21. Inspekcja Transportu Drogowego. *Сайт Державної інспекції транспорту Польщі*. URL: <https://www.itd.pila.pl>
22. Driver and Vehicle Licensing Agency. *Сайт Управління дорожнього руху та транспортних засобів Великої Британії*. URL: <https://www.gov.uk/government/organisations/driver-and-vehicle-standards-agency>
23. Transport Services and Traffic. *Сайт Управління транспортними послугами Великої Британії*. URL: <https://www.infrastructure-ni.gov.uk>
24. Department for Transport. *Сайт Департаменту з транспорту Великої Британії*. URL: <https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-transport>
25. British Vehicle Rental and Leasing Association. *Сайт Британської асоціації оренди та лізингу транспортних засобів*. URL: <https://www.bvrla.co.uk>
26. National Franchised Dealers Association. *Сайт Національної асоціації дилерів франшизи*. URL: <https://www.nfda-uk.co.uk>
27. Society of Motor Manufacturers and Traders. *Сайт Товариства виробників і торговців автомобілями Великої Британії*. URL: <https://www.smmt.co.uk>
28. Bundesamt für Strassen ASTRA. *Сайт Федерального управління з дорожнього руху Швейцарії*. URL: <https://www.astra.admin.ch/astra/de/home.html>
29. Wettbewerbskommission. *Сайт Федеральної комісії з конкуренції Швейцарії*. URL: <https://www.weko.admin.ch/weko/de/home.html>
30. Vereinigung Schweizer Automobil-Importeure. *Сайт Швейцарської асоціації автомобілебудівників та імпортерів автомобілів*. URL: <https://www.auto.swiss>
31. Ministry of Infrastructure and Water Management. *Сайт Міністерства інфраструктури та водного господарства Нідерландів*. URL: <https://www.government.nl/ministries/ministry-of-infrastructure-and-water-management>
32. Netherlands Vehicle Authority. *Сайт Національної служби дорожнього руху Нідерландів*. URL: <https://www.rdw.nl>
33. BOVAG. *Сайт Національної асоціації автодилерів Нідерландів*. URL: <https://www.bovag.nl>
34. Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit. *Сайт Національного органу з питань консументських справ Нідерландів*. URL: <https://www.nvwa.nl>
35. Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie. *Сайт Федерального Міністерства транспорту, інновацій та технологій Австрії*. URL: <https://www.bmvit.gv.at>
36. ÖAMTC. *Сайт Федеральної асоціації автомобілевласників Австрії*. URL: <https://www.oeamtc.at>
37. Ministerio d'Indústria, Comerç i Turisme. *Сайт Міністерства промисловості, торгівлі та туризму Іспанії*. URL: <https://www.mincotur.gob.es>
38. Dirección General de Tráfico. *Сайт Національної агенції з автотранспорту Іспанії*. URL: <https://www.dgt.es/inicio>
39. Asociación Española de Fabricantes de Automóviles y Camiones. *Сайт асоціації іспанських виробників автомобілів*. URL: <http://www.anfac.com>
40. Ministry of Economic Affairs and Communications. *Сайт Міністерства економіки та комунікацій Естонії*. URL: <https://www.mkm.ee/en>
41. Eesti Tehnilise Järelevalve Amet. *Сайт Організації технічного нагляду за транспортними засобами Естонії*. URL: <https://www.ttja.ee/en>
42. Tarbijate Ühistu. *Сайт Естонського союзу споживачів*. URL: <https://www.tarbija24.ee>
43. Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України. *Сайт Державної служби з питань безпеки дорожнього руху України*. URL: <https://ukravtodor.gov.ua>
44. Головні новини. *Сайт Міністерства інфраструктури України*. URL: <https://mtu.gov.ua>
45. Актуальні новини. *Сайт Міністерства фінансів України*. URL: <https://www.minfin.gov.ua>
46. Ministry of Industry and Information Technology of the People's Republic of China. *Сайт Міністерства промисловості та інформаційних технологій КНР*. URL: <http://www.miit.gov.cn>
47. China Association of Automobile Manufacturers. *Сайт Китайської асоціації автомобільних виробників*. URL: <http://www.caam.org.cn>
48. National Development and Reform Commission. *Сайт Національної комісії з розвитку та реформ Китаю*. URL: <https://en.ndrc.gov.cn>
49. Ministry of Transport of the People's Republic of China. *Сайт Міністерства транспорту КНР*. URL: <http://www.mot.gov.cn>
50. Ministry of Land, Infrastructure, Transport and Tourism. *Сайт Міністерства землі, інфраструктури, транспорту та туризму Японії*. URL: <https://www.mlit.go.jp/en>
51. Japan Automobile Manufacturers Association, Inc. *Сайт Асоціації автомобільних виробників Японії*. URL: <https://www.jama.or.jp/en>
52. Ministry of the Environment, Japan. *Сайт Агентства з охорони навколишнього середовища Японії*. URL: <https://www.env.go.jp/en>
53. Japan Automobile Dealers Association. *Сайт Федерації автомобільних дилерів Японії*. URL: <https://www.jada.or.jp/english>

54. Ministry of Road Transport and Highways, India. Сайт Міністерства шляхів та транспорту Індії. URL: <https://morth.nic.in>
55. National Highways Authority of India. Сайт Національного агентства з автомобільних доріг Індії. URL: <https://www.nhai.gov.in>
56. The Ministry of Heavy Industries and Public Enterprises of India. Сайт Міністерства важкої промисловості та громадських підприємств Індії. URL: <https://dhi.nic.in>
57. Society of Indian Automobile Manufacturers. Сайт асоціації автомобільних виробників Індії. URL: <https://www.siam.in>
58. Federation of Automobile Dealers Associations. Сайт Асоціації автомобільних дилерів Індії. URL: <https://fadaindia.org>
59. Ministry of Land, Infrastructure and Transport. Сайт Міністерства землі, інфраструктури та транспорту Кореї. URL: <https://www.molit.go.kr>
60. Korean Agency for Technology and Standards. Сайт Корейського агентства з технічної безпеки та стандартів. URL: <https://www.kats.go.kr/eng>
61. Korea Automobile Manufacturers Association. Сайт Асоціації автомобільних виробників Південної Кореї. URL: <http://www.kama.or.kr/eng>
62. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı in Turkish. Сайт Міністерства промисловості та технологій Туреччини на англійській мові. URL: <https://www.sanayi.gov.tr/en>
63. Otomotiv Sanayii Derneği. Сайт Турецької асоціації виробників автомобілів. URL: <https://www.osd.org.tr/en>
64. Otomotiv Distribütörleri Derneği. Сайт Турецької асоціації дилерів автомобілів. URL: <https://www.odd.org.tr>
65. National Highway Traffic Safety Administration. Сайт Національного управління з безпеки дорожнього руху США. URL: <https://www.nhtsa.gov>
66. Federal Trade Commission. Сайт Федеральної комісії з торгівлі США. URL: <https://www.ftc.gov>
67. California Department of Motor Vehicles. Департамент автомобільного транспорту Каліфорнії. URL: <https://www.dmv.ca.gov>
68. The Ministry of Transportation of Canada. Сайт Міністерства транспорту Канади. URL: <https://tc.canada.ca/en>
69. The Ministry of Transportation of Ontario. Сайт Міністерства транспорту провінції Онтаріо. URL: <https://www.ontario.ca/page/ministry-transportation>
70. The Canadian Automobile Dealers Association. Сайт Асоціації автомобільних дилерів Канади. URL: <https://www.cada.ca>
71. The Canadian Vehicle Manufacturers' Association. Сайт Асоціації виробників автомобілів Канади. URL: <https://www.cvma.ca>
72. Association of International Automobile Manufacturers of Canada. Сайт Асоціації імпортерів автомобілів. URL: <https://www.aiamc.com>
73. Canadian Association of Automotive Parts Manufacturers. Сайт Асоціації канадських виробників автозапчастин. URL: <https://www.c-a-a-p-m.com>
74. Land Transport Authority of Singapore. Сайт Авторитету земельного транспорту та інфраструктури Сінгапуру. URL: <https://www.lta.gov.sg>
75. Singapore Vehicle Traders Association. Сайт Асоціації дилерів автомобілів Сінгапуру. URL: <http://www.svta.com.sg>
76. Association of Importers and Manufacturers of Automobiles. Сайт Асоціації автомобільних імпортерів та виробників Сінгапуру. URL: <https://www.aim.org.sg>
77. Экономикалық бәсекелестік жөніндегі комитет. Сайт Комітету з господарської конкуренції Міністерства економіки та фінансів Республіки Казахстан. URL: <https://www.antimon.gov.kz>
78. Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі. Сайт Міністерства внутрішніх справ Республіки Казахстан. URL: <https://www.mvd.gov.kz>
79. Техникалық реттеу және метрология комитеті. Сайт комітету з технічного регулювання та метрології Міністерства промисловості та інфраструктури Республіки Казахстан. URL: <https://ctrm.gov.kz>
80. Association of Kazakhstan Automobile Industry. Сайт асоціації автомобільних виробників та дилерів Казахстану. URL: <http://aadk.kz>
81. United Arab Emirates Ministry of Economy. Сайт Міністерства економіки Об'єднаних Арабських Еміратів. URL: <https://www.moec.gov.ae>
82. United Arab Emirates Ministry of Energy and Infrastructure. Сайт Міністерства інфраструктури розвитку Об'єднаних Арабських Еміратів. URL: <https://www.moid.gov.ae/en/homepage.aspx>
83. National Traffic Safety Administration of United Arab Emirates. Сайт Національного управління безпеки дорожнього руху Об'єднаних Арабських Еміратів. URL: <https://www.moi.gov.ae/en/OurServices/Traffic%20Services/National%20Traffic%20Safety%20Institute.aspx>
84. United Arab Emirates Ministry of Climate Change and Environment. Сайт Міністерства клімату змін та довкілля Об'єднаних Арабських Еміратів. URL: <https://www.moccae.gov.ae/en/home.aspx>

REFERENCES

"About EuroRAP". Sait Yevropeiskoho ahentstva z avtomobilnykh dorih. <https://www.eurorap.org>

"Agence de l'environnement et de la maitrise de l'energie". Sait natsionalnoho ahentstva z ekolohichnoho ta enerhetychnoho upravlinnia Frantsii. <https://www.ademe.fr>

"Aktualni novyny" [Current News]. Sait Ministerstva finansiv Ukrainy. <https://www.minfin.gov.ua>

"Asociacia obchodnych partnerov automobilov a servisnych organizacii". Sait asotsiatsii avtomobilnykh dyleriv ta servisnykh stantsii Slovatskoi Respubliky. <https://zapsr.sk>

"Asociacion Espanola de Fabricantes de Automoviles y Camiones". Sait asotsiatsii ispanykykh vyrobnykiv avtomobiliv. <http://www.anfac.com>.

"Association of Importers and Manufacturers of Automobiles". Sait Asotsiatsii avtomobilnykh importeriv ta vyrobnykiv Sinqapuru. <https://www.aim.org.sg>

"Association of International Automobile Manufacturers of Canada". Sait Asotsiatsii importeriv avtomobiliv. <https://www.aiamc.com>

"Association of Kazakhstan Automobile Industry". Sait asotsiatsii avtomobilnykh vyrobnykiv ta dyleriv Kazakhstanu. <http://aadk.kz>.

"BOVAG". Sait Natsionalnoi asotsiatsii avtodyleriv Niderlandiv. <https://www.bovag.nl>

"British Vehicle Rental and Leasing Association". Sait Brytanskoi asotsiatsii orendy ta lizynhu transportnykh zasobiv. <https://www.bvrla.co.uk>

"Bundesamt für Strassen ASTRA". Sait Federalnoho upravlinnia z dorozhnyoho rukhu Shveitsarii. <https://www.astra.admin.ch/astra/de/home.html>

"Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie". Sait Federalnoho Ministerstva transportu, innovatsii ta tekhnologii Avstrii. <https://www.bmvit.gv.at>

"California Department of Motor Vehicles". Departament avtomobilnoho transportu Kalifornii. <https://www.dmv.ca.gov>

"Canadian Association of Automotive Parts Manufacturers". Sait Asotsiatsii kanadskykh vyrobnykiv avtozapchastyn. <https://www.c-a-a-p-m.com>

"China Association of Automobile Manufacturers". Sait Kytayskoi asotsiatsii avtomobilnykh vyrobnykiv. <http://www.caam.org.cn>

"Department for Transport". Sait Departamentu z transportu Velykoi Brytanii. <https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-transport>

"Derzhavne ahentstvo vidnovlennia ta rozvytku infrastruktury Ukrainy" [State Agency for Reconstruction and Development of Infrastructure of Ukraine]. Sait Derzhavnoi sluzhby z pytan bezpechnosti dorozhnyoho rukhu Ukrainy. <https://ukravtodor.gov.ua>

"Dirección General de Tráfico". Sait Natsionalnoi ahentsii z avtotransportu Ispanii. <https://www.dgt.es/inicio>

"Driver and Vehicle Licensing Agency". Sait Upravlinnia dorozhnyoho rukhu ta transportnykh zasobiv Velykoi Brytanii. <https://www.gov.uk/government/organisations/driver-and-vehicle-standards-agency>

Dmytriiiev, I. et al. "The world experience and a unified model for government regulation of development of the automotive industry". *Public Policy and Administration*, vol. 18, no. 3 (2019): 46-58.

"Eesti Tehnilise Järelevalve Amet". Sait Orhanizatsii tekhnichnoho nahladiu za transportnymi zasobamy Estonii. <https://www.ttja.ee/en>

"Ekonomykalyk beskelestik zhonindehi komytet". Sait Komitetu z hospodarskoi konkurentsii Ministerstva ekonomiky ta finansiv Respubliki Kazakhstan. <https://www.antimon.gov.kz>

"European Automobile Association". Sait Yevropeiskoho avtomobilnoho soiuzu. <https://european-automobile-association.com>

"European Council for Motor Trades and Repairs". Sait Yevropeiskoi rady vyrobnykiv avtomobiliv. <https://www.acea.auto>

"European Union Agency for Road Safety". Sait Yevropeiskoho ahentstva z bezpeky dorozhnyoho rukhu. <https://www.era.europa.eu/Pages/Home.aspx>

"Federal Motor Transport Authority". Sait Federalnoho vidomstvom z pytan avtomobilnoho transportu. https://www.kba.de/EN/Home/home_node.html

"Federal Trade Commission". Sait Federalnoi komisii z torhivli SSHa. <https://www.ftc.gov>

"Federation Française de la Distribution Automobile". Sait Federatsii avtomobilnykh dyleriv Frantsii. <https://www.ffda.fr>

"Federation of Automobile Dealers Associations". Sait Asotsiatsii avtomobilnykh dyleriv Indii. <https://fadaindia.org>

"Generalna Dyrekcja Drog Krajowych i Autostrad". Sait Uriadovoi ahentsii shliakhiv ta avtotransportu Polshchi. <https://www.gov.pl/web/gddkia>

"Holovni novyny" [Main News]. Sait Ministerstva infrastruktury Ukrainy. <https://mtu.gov.ua>

"Inspekcja Transportu Drogowego". Sait Derzhavnoi inspektsii transportu Polshchi. <https://www.itd.pila.pl>

"Japan Automobile Dealers Association". Sait Federatsii avtomobilnykh dyleriv Yaponii. <https://www.jada.or.jp/english>

"Japan Automobile Manufacturers Association, Inc." Sait Asotsiatsii avtomobilnykh vyrobnykiv Yaponii. <https://www.jama.or.jp/en>

"Kazakhstan Respublykasy Ishki ister mynystrihi". Sait Ministerstva vnutrishnikh sprav Respubliki Kazakhstan. <https://www.mvd.gov.kz>

"Korea Automobile Manufacturers Association". Sait Asotsiatsii avtomobilnykh vyrobnykiv Pivdennoi Korei. <http://www.kama.or.kr/eng>

"Korean Agency for Technology and Standards". Sait Koreiskoho ahentstva z tekhnichnoi bezpeky ta standartiv. <https://www.kats.go.kr/eng>

Krauze, O. I. "Doslidzhennia rynku avtomobilebudivnoi promyslovosti Kytai" [Market Research of China's Automotive Industry]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk. Seriya: Ekonomika ta upravlinnia pidpriemstvamy*, no. 54 (2018): 71-76.

"Land Transport Authority of Singapore". Sait Avtorytetu zemelnoho transportu ta infrastruktury Sinhaporu. <https://www.lta.gov.sg>

"Ministere de l'Economie, des Finances et de la Relance". Sait Ministerstva ekonomiky ta finansiv Frantsii. <https://www.economie.gouv.fr>

"Ministeri d'Industria, Comerc i Turisme". Sait Ministerstva promyslovosti, torhivli ta turyzmu Ispanii. <https://www.mincotur.gob.es>

"Ministerstvo hospodarstva Slovenskej republiky". Sait Ministerstva ekonomiky Slovenskoi Respubliki. <https://www.mhsk.sk>

"Ministerstwa Infrastruktury". Sait Ministerstva infrastruktury Polshchi. <https://www.gov.pl/web/infrastruktura>

"Ministry of Economic Affairs and Communications". Sait Ministerstva ekonomiky ta komunikatsii Estonii. <https://www.mkm.ee/en>

"Ministry of Industry and Information Technology of the People's Republic of China". Sait Ministerstva promyslovosti ta informatiinykh tekhnologii KNR. <http://www.miit.gov.cn>

"Ministry of Infrastructure and Water Management". Sait Ministerstva infrastruktury ta vodnoho hospodarstva Niderlandiv. <https://www.government.nl/ministries/ministry-of-infrastructure-and-water-management>

"Ministry of Land, Infrastructure and Transport". Sait Ministerstva zemli, infrastruktury ta transportu Korei. <https://www.molit.go.kr>

"Ministry of Land, Infrastructure, Transport and Tourism". Sait Ministerstva zemli, infrastruktury, transportu ta turyzmu Yaponii. <https://www.mlit.go.jp/en>

"Ministry of Road Transport and Highways, India". Sait Ministerstva shliakhiv ta transportu Indii. <https://morth.nic.in>

"Ministry of the Environment, Japan". Sait Ahentstva z okhorony navkolyshnyoho seredovyscha Yaponii. <https://www.env.go.jp/en>

"Ministry of Transport of the People's Republic of China". Sait Ministerstva transportu KNR. <http://www.mot.gov.cn>

"Motor vehicles". Sait Yevropeiskoi komisii Yevropeiskoho Soiuzu. https://ec.europa.eu/growth/sectors/automotive_en

"National Development and Reform Commission". Sait Natsionalnoi komisii z rozvytku ta reform Kytai. <https://en.ndrc.gov.cn>

"National Franchised Dealers Association". Sait Natsionalnoi asotsiatsii dyleriv franshyzy. <https://www.nfda-uk.co.uk>

"National Highway Traffic Safety Administration". Sait Natsionalnoho upravlinnia z bezpeky dorozhnyoho rukhu SSHa. <https://www.nhtsa.gov>

"National Highways Authority of India". Sait Natsionalnoho ahentstva z avtomobilnykh dorih Indii. <https://www.nhai.gov.in>

"National Traffic Safety Administration of United Arab Emirates". Sait Natsionalnoho upravlinnia bezpeky dorozhnyoho rukhu Obiednanykh Arabskykh Emirativ. <https://www.moi.gov.ae/en/OurServices/Traffic%20Services/National%20Traffic%20Safety%20Institute.aspx>

"Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit". Sait Natsionalnoho orhanu z pytan konsumentykykh sprav Niderlandiv. <https://www.nvwa.nl>

"Netherlands Vehicle Authority". Sait Natsionalnoi sluzhby dorozhnyoho rukhu Niderlandiv. <https://www.rdw.nl>

"OAMTC". Sait Federalnoi asotsiatsii avtomobilevlasnykh Avstrii. <https://www.oamtc.at>

"Otomotiv Distributorleri Dernegi". Sait Turetskoi asotsiatsii dyleriv avtomobiliv. <https://www.odd.org.tr>

"Otomotiv Sanayii Dernegi". Sait Turetskoi asotsiatsii vyrobnykh avtomobiliv. <https://www.osd.org.tr/en>

"Regulacny urad pre sietove odvetvia". Sait natsionalnoho rehliatornoho orhana Slovatskoi Respubliky. <http://www.regulatory.sk>

"Sanayi ve Teknoloji Bakanligi in Turkish". Sait Ministerstva promyslovosti ta tekhnolohii Turechchyny na anhliiskii movi. <https://www.sanayi.gov.tr/en>

"Singapore Vehicle Traders Association". Sait Asotsiatsii dyleriv avtomobiliv Sinhapuru. <http://www.svta.com.sg>

"Society of Indian Automobile Manufacturers". Sait asotsiatsii avtomobilnykh vyrobnykh Indii. <https://www.siam.in>

"Society of Motor Manufacturers and Traders". Sait Tovarystva vyrobnykh i torhovtsiv avtomobiliamy Velykoi Brytanii. <https://www.smm.co.uk>

Semyrak, O. S. "Planuvannya ta rehliuvannya rozvytku avtomobilebuduvannya v Ukraini" [Planning and Regulation of the Development of the Automobile Industry in Ukraine]: *dys. ... kand. ekon. nauk* : 08.00.03, 2016.

Shevchenko, I. Yu. "Mekhanizm derzhavnoho rehliuvannya rozvytku avtomobilebuduvannya ta rynku prodazhu avtomobiliv v Ukraini" [The Mechanism for the Public Regulation of the Automobile Production Development and the Car Sales Market in Ukraine]. *Biznes Inform*, no. 8 (2016): 36-45.

Shevchenko, I. Yu. "Normatyvno-pravove pidgruntia zabezpechennia konkurentospromozhnosti vitchyznianykh avtovyrobnykh na natsionalnomu rynku prodazhu avtomobiliv" [The Regulatory and Legal Basis for Ensuring the Competitiveness of Domes-

tic Car Manufacturers on the National Car Sales Market]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 8 (2015): 29-32.

"Tarbijate Uhistu". Sait Estonskoho soiuzu spozhyvachiv. <https://www.tarbija24.ee>

"Tekhnykalyk retteu zhene metrolohyia komyteti". Sait komitetu z tekhnichnoho rehliuvannya ta metrolohii Ministerstva promyslovosti ta infrastruktury Respubliky Kazakhstan. <https://ctrm.gov.kz>

"The Canadian Automobile Dealers Association". Sait Asotsiatsii avtomobilnykh dyleriv Kanady. <https://www.cada.ca>

"The Canadian Vehicle Manufacturers' Association". Sait Asotsiatsii vyrobnykh avtomobiliv Kanady. <https://www.cvma.ca>

"The Ministry of Heavy Industries and Public Enterprises of India". Sait Ministerstva tiazkoi promyslovosti ta hromadskykh pidpriumstv Indii. <https://dhi.nic.in>

"The Ministry of Transportation of Canada". Sait Ministerstva transportu Kanady. <https://tc.canada.ca/en>

"The Ministry of Transportation of Ontario". Sait Ministerstva transportu provintsii Ontario. <https://www.ontario.ca/page/ministry-transportation>

"Transport Services and Traffic". Sait Upravlinnia transportnymy posluhamy Velykoi Brytanii. <https://www.infrastructure-ni.gov.uk>

"United Arab Emirates Ministry of Climate Change and Environment". Sait Ministerstva klimatu zmin ta dovkillia Obiednanykh Arabskykh Emirativ. <https://www.moccae.gov.ae/en/home.aspx>

"United Arab Emirates Ministry of Economy". Sait Ministerstva ekonomiky Ob'iednanykh Arabskykh Emirativ. <https://www.moec.gov.ae>

"United Arab Emirates Ministry of Energy and Infrastructure". Sait Ministerstva infrastruktury rozvytku Obiednanykh Arabskykh Emirativ. <https://www.moid.gov.ae/en/homepage.aspx>

"Verband der Automobilindustrie". Sait Federalnoi asotsiatsii avtomobilnoi promyslovosti Nimechchyny. <https://www.vda.de/de/aktuelles>

"Vereinigung Schweizer Automobil-Importeure". Sait Shveitsarskoi asotsiatsii avtomobilebudivnykh ta importeriv avtomobiliv. <https://www.auto.swiss>

"Wettbewerbskommission". Sait Federalnoi komisii z konkurentsii Shveitsarii. <https://www.weko.admin.ch/weko/de/home.html>

Стаття надійшла до редакції 15.05.2023 р.